

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio I. De Generatione secundùm se.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

TRACTATUS

DE

Generatione & Corruptione.

Generationem partiri possumus, in generationem Substantialem, & Accidentalem. In generatione substantiali, consideranda est diversitas ejus a conversione; Et quia Generationem Argumentatio, postea & nutritio sequitur: hinc de iisdem agendum erit. Cum autem augmentationis sit aliqua species, Rarum & Densum, ideo de iis hucusque tractationem remisimus. Porro considerando generationem accidentalem, agendum erit de Alteratione, Intensione, &c. &c. Quia verò ex his non pauca supponunt Actionem & Reactionem, etiam hæc pensanda erit. Denique tractabitur de Mixtione. Eique opposita corruptione.

DISPUTATIO I.

De Generatione, Conversione, Augmentatione.

Inquirendum erit imprimis, de natura generationis, postea de divisione, distinctioneque à reliquis.

QUÆSTIO I.

De Generatione secundum se, & ejus Divisione.

Propter difficultates, quas patitur definitio ab Aristotele tradita, quas infra expendimus commentum sunt Recentiores, novas generationis definitiones.

DIFFICULTAS I.

Explicatur Generatio.

ExPLICAT I. Arriaga quid sit Generatio? Nempe quoddam sit productio Entis ex subiecto. *Hæc explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia hæc definitio, convenit etiam Generationi Accidentali. Jam autem hic, inquitur potius definitio Generationis substantialis. Tum quia potest esse ve-

ra Generatio substantialis, sine productione, Entis ex subiecto; nam anima rationalis non producitur ex subiecto, & in multorum sententia unio illius est spiritualis, & tamen homo verè generatur. *Neque valet si dicas*, quod unio sit Materialis. Saltem enim non implicat illam esse spiritualement, quo tamen casu, homo esset verè genitus. *Neque valet si dicas*, eo casu, fore productionem entis ex subiecto, ratione compositi; non inquam valet. Quia compositum in re, non est aliud, nisi ipsæ partes unitæ; vi partes ipsæ ex subiecto non sunt productæ, neque etiam compositum dicitur ex Subiecto productum. Et licet compositum, sit subiectum denominationis, subiectum tamen denominationis, quod tale, non potest salvare productionem entis ex subiecto, quia hæc productio, importat actionem Physicam, quam, solum subiectum denominationis, quod tale, salvare non potest. *Neque valet ulterius si dicas*, ratione alterationum; antecedentium omnem generationem, salvari, quomodo posita etiam unione spirituali, fiat productio entis ex subiecto. Quia nomine entis accipit, hic Arriaga, illud quod generatur. Jam autem illud quod generatur in generatione substantiali, non sunt accidentia hominis sed homo.

† (A) 3

Tum

Tum quia si Deus miraculose primò produxisset animam equi, quàm materiam, faceretque eadem uniri, unione imediatè adhuc à se producta, vel emanata ex forma equi, non esset tunc productio ex subiecto; hoc est materia, & tamen tunc esset generatio. Nemo enim diceret, esse illud creatum totum. Sicut nec homo dicitur nunc creatus.

EXPLICAT II. Oviedo: quod Generatio sit productio substantiæ, dependens à subiecto tantquam à Causa materiali. *Hec explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia directè non aliud explicat, quàm educationem formæ substantialis Materialis, cum tamen non sit idem formaliter, Generatio substantialis, & Eductio formæ substantialis. Tum quia potest fieri vera generatio, sine productione substantiæ, quæ sit dependens à subiecto, tantquam à causa Materiali, casu quo vel forma Materialis creetur, sensu aliàs explicato, vel intercedat tam unio, quàm forma substantialis spiritalis creata creata, vel casu, quo forma substantialis creata, nata sit seipsa uniri Materiæ. Tum quia conservatio est vera productio. Dividitur enim productio, in primam productionem, & Continuatam productionem: ita tamen, ut utraque, sit vera productio. Ergo si sit conservatio substantiæ dependens à subiecto, tantquam à Causa Materiali, erit vera productio, & tamen non erit generatio. Ergo generatio non est productio, qualem requirit Oviedo.

EXPLICAT III. Communior Sententia & describit generationem ex Aristotele 8. Physicorum c. 2. tex. 62. & de generatione cap. 4. textu 23. & ex istis locis conficit hanc descriptionem. *Generatio est mutatio totius in totum nullo sensibili manente ut subiecto eodem.* Similia habet G. Physicorum cap. 1. tex. 7. *Ex subiecto sive termino non existente in existentem, secundum contradictionem facta mutatio:* Per Ly secundum contradictionem, id vult significare; quod in generatione substantiali, à non esse, ad esse transeat, adeoque à contradictorio, ad contradictorium, ut cum à non esse ignis, ad esse ignis transitur ignità stupā. Jam verò in generatione accidentali; ab esse tali, transitur ad aliud esse tale. v. gr. à calido, ad frigidum. Ut autem defendatur explicatio, nomine totius sensibilis venire debet sensibile primarium, & principale & cui primò, tantquam subiecto, tribuantur accidentia sensibilia, & hoc, est Compositum, quod idem non manet, posita nova generatione, licet maneat quædam vetera accidentia. Casu autem quo produceretur ab æterno equus, eo casu, dicit recentior Suarez, non fore veram generationem equi, sed tantam educationem. Sed de hoc redibit infra sermo. Rursus ut defendatur explicatio, debet accipi hic definitum, quod est generatio ordinaria, à

Creatis agentibus profecta; nam communem generationem etiam Divinam, non agnovit Philosophus. Et sicut potest stare per Oviedo, definitio generationis in hoc, quod sit productio substantiæ, dependens à subiecto, tantquam Causa Materiali: Ita & in præsentia stare poterit, prædicta definitio Aristotelica. Ut tamen melius generatio explicetur. *Hinc sit*

Punctum Difficultatis I.

Defenditur Communis definitio Generationis, describiturque generatio ut sic.

Perpensis his, quæ hic adferentur, facilius erit reperire, quomodo non sit definienda Generatio, quàm adferre quomodo sit definienda.

ASSERO I. *Ordinariam, à Causis secundis profectam, experientia cognitam generationem, bene circumscriptam esse ex mente Aristotelis.*

RATIO. Quia hæc, quæ possent contra eam adferri, de Toto, cuius Forma Materialis esset ab æterno creata. Item, quæ procedunt de generatione verbi, non procedunt de generationibus ordinariis, per experientiam cognitis.

ASSERO II. *Descriptionem prædictam salvare distinctionem Generationis ab omnibus, quæ non sunt ipsa, adeoque convenire soli ordinariæ generationi.*

RATIO. Quia, distingueretur sufficienter à Creatione. Nam mutatio totius, seu subiecti, supponit totum seu subiectum. Creatio autem fit ex non supposito subiecto, & non est ex toto in totum, sed ex nihilo in totum. Discriminabitur item generatio, ab educatione; quamvis hæc à plerisque confundi soleant, & quod non debeant confundi, Ratio est, quia generatio, datur in Divinis, & non datur educatio. Ergo aliud debet esse generatio, aliud educatio. Per hoc ergo distingueretur generatio, ab educatione; quia educatio tandem ultimo ordinatur, ad faciendum compositum ex forma, quæ non habet jus existendi extra subiectum; cum tamen generatio ex se; ad compositum non ordinetur, aliàs etiam Divina Generatio, inferret compositum in verbo. Rursus per hoc Generatio ab educatione condistinguetur, quia educatio propriè, non est mutatio totius in totum, sed potius mutatio in aliquid quod in toto; educatio enim est forma, quæ est aliquid totius.

ASSERO III. *Prædictam definitionem non communem ad quasque generationes, sed generationem ut sic, commodius describere possumus quod Generatio, sit productio totius similis; sive*

fit simile per decisionem ejusdem substantiæ, ut cum generatur vermis ex putri, sive per similitudinem in natura, ut cum homo generatur hominem, sive per identitatem in natura, ut cum Pater Æternus generat verbum, Generatio autem quæ Sol generat hominem, est generatio quæ sumitur pro concursu, adeoque abusive generatio, si autem sit productio viventis ei vivente &c. erit Nativitas. Prima pars asserti probatur. Quia si prædicta definitio Generationis esset universalis, conveniret etiam Nativitati; tanquam speciei, prædicareturque deisdem, de quibus & Nativitas; quod non potest dici; quia aliàs de Generatione Divina, de qua prædicatur Nativitas, prædicari etiam deberet Ly mutatio. Secunda pars probatur explicatione terminorum. Ly productio adhibetur loco generis; est enim quid commune, & ad Generationes, & ad educationes; Ly totius ponitur loco differentie distinctivæ ejusdem. Unde, per hoc Generatio, ab educatione distinguitur, quia educatio stare potest sine hoc, quia à priori præintel ligatur poni Unio, adeoque & totum, & tamen essentialiter ordinatur Generatio, ad ponendum totum, unde & textus Aristotelis meminit mutationis totius in totum. Ponitur autem potius Ly totum, quam Ly compositum, quia in Divinis est vera Generatio, neque tamen vi illius ponitur compositum, sed totum: Certe enim in Divinis licet sit falsum dicere, sunt tria tota; quia Ly tria neutraliter positum, supponit pro naturis; Verum tamen est dicere, sunt tres habentes rationem totius: sunt enim tres personæ, in Materia enim de subsistentia dictum; personam importare rationem totius; ponitur autem indefinitè Ly totius, ut sumatur vel pro toto Substantiali, vel pro toto Accidentali, vel pro toto; quod est persona.

DICES. Formæ dicuntur generari, & tamen explicatio adlata Generationis, videtur id negare.

RESPONDETUR. Formas, in quantum simpliciter ponuntur extra causas, non generari propriè, sed educi; educio autem non est propriè Generatio; generantur tamen propriè, in quantum generatione genitum, non est creatum, quod illi commune est, cum educatione.

INSTABIS. Vi hujus explicationis sequitur: Creationem Angelorum esse generationem, quia illorum Creatio, est productio totius similis.

RESPONDETUR. Productionem Angelorum ponere quidem totum, cum Angelis non sit pars sitque persona; sed non ponitur Angelus proportionali productione cum tamen productio sine addito, pro proportionali supponat productione. Porro productio proportionalis in hoc stat, nimirum ut sit processio à vivente, si sit vivens modoque debito, hoc est Nativitate; cum autem Angeli sint substantiæ viventes ne-

que producantur Nativitate à Deo, fit ut illorum productio non sit generatio. Deinde in explicatione positi fontes similitudinis: nempe decisio substantiæ, similitudo vel identitas in Natura nihil horum Angelo competit, sed sola imitatio divinæ Naturæ.

Punctum Difficultatis 2.

Quis sit salvandi modus de ratione Generationis esse mutationem.

PRIMUS Modus est. Quod hæc actio, quæ est generatio, secundum suam intrinsecam entitatem, connotet privationem forme præcedentis; ita ut si hæc privatio non præcedat, non sit futura hæc eadem numero actio, sed alia loco illius, quæ non esset generatio, sed educio.

DICES I. Cum Oviedo, Est contrariationem bonæ Philosophiæ dicere; quod Physica entitas actionis, intrinsecè sit connexa cum privatione termini, præexistente. Privatio enim est ens negativum, quod est, non esse ens, & propriè non est. Ergo non potest ab illa pendere entitas positiva & Physica actionis, quæ enim esset connexio inter esse & non esse.

RESPONDERI posset. Quod esse Physicum actionis, possit connecti cum non esse, tanquam cum connotato, licet non possit connecti cum non esse, tanquam cum ratione constitutiva sui. Aliàs ex proprietate Negationis, quæ est malignantis naturæ, traheretur actio tota ad non esse; quod autem alicujus positivi, possit esse connotatum necessarium aliquid negativum, ratio est. Tum quia nullum in hoc absurdum. Tum quia etiam creatio pro connotato respicit nihil subiecti. Tum quia quando prædicatur Petrus hodie vivens, duravit, est connotatum dies hæsterna, quæ non est. Productio item est entitas Physica, & tamen prout condistincta à conservatione, importat negationem petitionis esse, in ante.

DICES II. Cum eodem. Entitas Physica actionis, eadem est in primo instanti, in quo dicitur esse productio, & in instanti, in quo dicitur conversatio, sed in instanti, in quo dicitur Conversatio existit, quin immediatè ante, præcesserit privatio termini. Ergo in instanti in quo dicitur esse prima productio, posset illa existere, etiam si immediatè ante non præcesserit privatio termini.

RESPONDETUR. Eandem quidem esse productionem & Conservationem, quoad entitatem, sed non quoad formalitatem; hinc quamvis quoad formalitatem exigat conservatio, ne sit in ante, negatio esse, poterit productio prima exigere negationem esse. Deinde posset dicere quispiam productionem non ex vi

productionis, sed ex vi generationis, deposcere negationem esse antecedentem.

DICES III. Cum eodem. Hæc actio Physica, quæ est Generatio, nullam oppositionem habet cum termino ut existente, neque ut præexistente. Ergo nullam connexionem habet cum ejus negatione. Antecedens probatur; quia nullum caput hujus oppositionis assignari potest.

RESPONDETUR. Quod requirat generatio mutationem, quæ connotet privationem formæ præcedentis, haberi ex auctoritate Aristotelis, quæ ipsa sufficiens est fundamentum, præcipue cum nulla adferatur convincens ratio, quæ ab ejus auctoritate divellat.

DICES IV. Cum eodem. Etiam si inter privativum & positivum admittatur connexio, hæc vanè fingitur, respectu termini non existentis, sed qui jam præterierit, quia id quod præterit in ordine ad id quod modo est, perinde se habet, ac si nunquam fuisset.

RESPONDETUR. Diem hesternam non habere se, atque si nunquam præterisset, in ordine ad dandum hodierni dici v.g. formalitatem succedentis, licet in ratione non entis, ita se habeat, atque id, quod nunquam fuit.

DICES V. Posset Deus de novo producere materiam, idque spoliata omni forma; posset item applicare eodem instanti agens ad generandum, quo casu, non præcederet ulla privatio formæ præexistentis. Ergo non est de ratione generationis privatio formæ præcedens.

RESPONDETUR. Hanc imaginationem, & alias similes convincere interitum. Consequenter redeundum esse ad dicta superius; quod scilicet prædicta mutatio conveniat non nisi generationibus ordinariis, & in quarum cognitionem, experientia duxit.

SECUNDUS MODUS. (Cujus etiam sicut & prioris meminit Oviedo) defendendi, quod de ratione generationis sit mutatio, est talis; *quod scilicet si privatio formæ non præcesserit, erit quidem eadem numero actio, sed non habebit denominationem generationis.*

DICES cum Oviedo. Per hanc doctrinam ratio formalis, constituens ultimo generationem, sita erit, in ratione quadam extrinseca, actioni superaddita, quæ ab illa potuit deficere; consequenter nulla dabitur actio, quæ sit intrinsece generatio, cum omni actioni, ratio mutationis, quam essentialiter dicit generatio, accidentaliter contingat; quod si hæc tantum ad modum loquendi pertinent, tamen absurdè dicitur, quia totius scholæ consensus, actiones generativas agnoscit, qui per aliquid intrinsecum, in ratione actionum generativarum constituuntur.

RESPONDETUR. Quamvis stante fundamento, possit deficere terminus, quia tamen stante relatione non potest deficere, & illo non

deficiente, non potest non esse relatio in fundamento, ita quamvis potuerit esse mutatio, & non præcessisset privatio, si tamen præcessit, non poterit tunc non esse generatio, & si est generatio, non potest non esse mutatio, quam præcessit privatio, adeoque sicut relatio, ita & generatio, habebit sua intrinseca constitutiva.

Cæterum hujus ipsius modi, posset aliquis requirere rationem, cur scilicet, non potuerit esse generatio instantanea formæ, & sine præcedentia privationis?

TERTIUS MODUS salvandi, quomodo mutatio ingrediatur rationem generationis, ex iis quæ docet Pontius hic num. 3. *accipiendo mutationem non pro mutatione actuali, sed pro mutatione aptitudinali, seu radicali*, quia scilicet generatio est mutatio, quæ ex natura sua intrinseca, potest converti totum in totum; nam quamvis sit separabile à generatione, quod actu convertat, posset tamen convertere, si in materia poneretur alia forma, incompatibilis cum forma, per ipsam acquisita. *Hic modus*

NON SATISFACIT. Quia generatio posset contingere etiam si daretur Materia determinata non nisi ad unam formam, & forma determinata non nisi ad unam materiam; quo tamen casu, generatio illa non esset aptitudine & radicaliter mutatio, quia non est aptum totum, etiam divinitus converti in aliud totum, positione formæ impossibilis, cum nunquam illa. Materia & forma separari possent.

QUARTUS MODUS. Quomodo mutatio à generatione requiratur salvandi, est, *quia scilicet si ponatur aliquid genitum ab æterno, quia poterat non esse genitum ab æterno, habebit mutationem, non quidem actualem, sed aptitudinalem; & ita etiam sub initium mundi, res sunt genitæ, quia cum hac Materia, poterat uniri alia forma.* *Hic etiam modus*

NON SATISFACIT. Quia eadem ratione, omnis actio, & non sola generativa erit mutatio; imò & actio merè Creativa erit mutatio, quia etiam poterat non esse illa creatio. Neque est hic modus universalis; quia sub initium mundi, potuisset esse vera generatio compositi, habentis materiam & formam, ab utrinque determinatarum essentialiter, & tamen non esset tunc mutatio aptitudinalis, propter unionem aptitudinalem cum alia materia & forma.

QUINTUS MODUS expeditior est jam præstat. *Quod scilicet requisierit Aristoteles, mutationem ad generationes ordinarias, à causis secundis procedentes, & in quarum cognitionem experientia adducit.* In omnibus autem generationibus ordinariis intercedit mutatio. Quando autem urget Arriaga; quod scilicet ex essentia, in primo instanti productionis, pullulent passionēs, quo casu verè datur generatio illarum, & tamen essentia non mutantur, quia in eodem instanti, in quo existunt, habent illas passionēs, hoc in quam

quam non convincit, quia videtur, quod productio passionum, non sit generatio vulgariter, neque enim dicitur, quod Materia generet quantitatem, sed potius emanat, & aqua calefacta reducens se ad statum pristinum, non dicitur generare frigus, sed emanare.

Punctum Difficultatis 3.

Dispositiones quomodo concurrunt ad Generationem.

Proest procedere quaestio, vel de productione, vel etiam conservatione formarum. Quod attinet ad productionem:

ASSERO I. *Respectu formae Materialis, concurrere dispositiones & dispositivae & effectivae.* Dispositivae quidem; quia materia de se indifferens, ad hanc, vel illam formam recipiendam, & impotens naturaliter illam recipere, nisi compleatur per dispositiones, sit ut complementum illud Materiae teneat se ex parte Materiae, eamque disponat. Ergo illae formae ita disponentes, censendae erunt dispositivae concurrere. Quod autem etiam concurrant effectivae; Ratio est, quia substantiae agunt, non nisi mediis accidentibus.

ASSERO II. *Etiam respectu formae Spiritualis substantialis, concurrere accidentia dispositivae.* Quia Materia sine illis dispositionibus; naturaliter non est apta ad recipiendam formam spirituales; imò etiam concurrunt quodammodo moraliter; quia non nisi his positis, movetur quodammodo Deus, ad producendam formam spirituales, ita, ut si produceret illam, non ad exigentiam dispositionum, censeretur miraculose agere.

ASSERO III. *Respectu formae Spiritualis, dispositiones non concurrere effectivae;* quia anima spiritualis non nisi creatur.

An autem in suo conservari in corpore, pendeat anima à dispositionibus difficultatem instituit Oviedo hic Controver. 1. punct. 4. ubi censet, quod illae dispositiones, quae mortaliter causant productionem formae spiritualis, non possint postea dependere à forma. Quod certum est, de dependentia per se, jam enim supponuntur existere ante formam; adeoque habere omnes causas ad sui existentiam requisitas. Cum ergo eo casu non influat forma in illarum esse, non est ratio cur postea influat. Ex accidenti tamen, possunt conservari à forma, quia scilicet forma posita, procurat augmentum, intensionem qualitatum similium illis, quae ad se disponebant. Illud autem augmentum adfert, vim magis resistivam contrariis dispositionibus.

An autem in suo conservari, dependeat forma à dispositionibus, difficilius est decidere.

Nam imprimis hoc difficultatem habet, cum forma conserveat dispositiones, quomodo illae vicissim conservabunt formam? sed satisfieri posset difficultati, quod dispositiones conserventur à forma non nisi per accidentia; hinc adhuc illae, poterunt per se concurrere, ad conservationem formae; sine hoc, quod se mutuo recavent. Est & alia difficultas ex Oviedo. Dispositiones non sunt priores formae in genere causae efficientis, non etiam in genere causae Materialis, aptando Materiam, sicut aptat quantitas. Ergo tantum influunt moraliter, determinando principium productivum illius, ad productionem ejusdem, semel autem jam producta formae influxus ille moralis, non est necessarius ad conservationem. Quod ipsum probat, quia forma semel producta per suam entitatem petit conservari à Deo. Ergo movebitur Deus potius exigentia ipsius formae ad illam conservandam, quam exigentia dispositionum. Sed & huic difficultati satisfieri potest. Nam falso supponit, respectu formarum materialium, non habere se dispositiones effectivae; cum mediis non nisi accidentibus, formae substantiales Materiales producantur. Immerito etiam supponit, solam quantitatem esse causam dispositivam: Videndo enim materiam, talibus dispositionibus effectivam, esse capacem recipiendi talem formam, non positis autem, non esse capacem, bene inferimus, disponi materiam per illas dispositiones. Quia si bene inferimus ex eo, quia positis his causis, sequitur hic effectus, has causas concurrere effectivae. Ergo etiam ex eo, quia positis his dispositionibus, materia est apta ad recipiendum, non positis, non est apta; bene inferemus disponi materiam per has dispositiones. Et quamvis respectu productionis animae rationalis non nisi moraliter concurrant dispositiones, respectu tamen unionis ipsius concurrunt dispositivae Physice omnino. Quia etiam animam rationalem, non est proximè apta recipere materia sine dispositionibus certis. Quod autem addit; formam semel productam, per suam entitatem petere à Deo ut conserveatur, si res sit de anima rationali, vera est doctrina; cum illa petat esse immortalis, secundum suam entitatem. Caterum si res sit de hoc, cur petat anima conservari unita corporis; id rejici debet potius in conditionem dispositionum. Si enim solum sua entitate petit conservari, non esset ratio, cur non peteret pro semper conservari, in corpore; & si dispositiones ad illius uniti concurrunt materialiter, cur non etiam concurrent ad petitionem, ut conserveatur in corpore. Quod etiam attinet ad formas Materiales, non videtur, quod petitio conservationis earundem, referri debeat in entitatem formarum Materialium ipsam; non videtur enim, quod aliqua entitas substantialis, saltem ex istis quae defacto dantur, determinata sit, ut non nisi

nisi ad certum tempus, sibi velit bene, adeoque se velit conservari ad certum tempus. Potius ergo id referendum est, in dispositiones. Ut autem distinctim de hac conservatione loquamur. *Hinc*

ASSERO I. *Dispositiones non concurrere ad conservationem simpliciter animæ rationalis.*

RATIO est. Tum quia de se est immortalis, adeoque de se habens exigentiam, ad conservari in semper. Tum quia nullis positis dispositionibus, ut pote materialibus, illisque corruptis, defacto durat anima in statu separationis. Tum quia quando anima æternat, vel miraculose conservatur, vel non. Si miraculose? Ergo datur in natura principium destructivum animæ. Si non miraculose, Ergo ad exigentiam Naturalem. Sed hæc non est exigentia dispositionum, nam non possunt melius velle dispositiones, alteri à se distincto, v. g. animæ, quam sibi velint. Ergo si nolunt sibi conservationem æternam, nec illam exigent animæ. Et cum hæc exigentia, non possit in aliquid aliud referri, debet referri in animam rationalem ipsam.

ASSERO II. *Conservationem animæ rationalis restrictè acceptam, hoc est per ordinem ad conservationem ejus in corpore, pendere à dispositionibus tam in genere causæ moralis, quam in genere causæ dispositivæ Physicæ.*

IN GENERE quidem causæ moralis; quia exigunt à Deo, non nisi eousque unitam illam corpori conservare, quousque illæ durant. Quod autem concurrant in genere causæ dispositivæ Physicæ.

RATIO est. Tum quia, ut dictum supra, ita concurrunt, etiam in primo instanti productionis animæ. Tum quia videmus talibus dispositionibus positis, servari animam rationalem in corpore, & non servari illis corruptis. Unde medici prædicere possunt mortem. Malitia humana invenit modus, itemque justitia vindictiva, separandi animam à corpore, reddereque materiam inhabilem, ad informari hic & nunc ab illa. Ergo apparet, dispositiones ad conservationem animæ in corpore, concurrere Physicè dispositivæ, & sicut, secundum dicta immediate, censemus aliquid concurrere Physicè effectivè, quando eo posito, videmus poni effectum, & non posito illo, vel aliquo locum illius supplente, videmus non poni effectum; cæteraque adsint paria, colligimus inde influxum in genere causæ efficientis. Ergo cum videmus illis dispositionibus positis, disponi materiam, non positus illis, aut aliquo illarum locum supplente, non disponi, bene inferemus, dispositivè concurrere, illas dispositiones ad conservandam animam in corpore.

ASSERO III. *Conservationem animæ rationalis in corpore, compleri duabus exigentiis. In primis exigentiâ, quam habent dispositiones ad con-*

servandam animam in corpore, ut dictum immediate. Deinde exigentiâ, quâ exigit ipsa forma, positis his dispositionibus servari in corpore unita.

RATIO. Quia nulla est ratio negandi hanc exigentiam animæ. Et sicut non sola anima exigit, dispositiones, sed & dispositiones animam, ita & in conservati, eodem modo se habebunt.

Quæ autem in hoc asserto dicta sunt, consequenter dici debent de anima Materiali. Cujus in hoc major est connexio cum dispositionibus, quia destructis illis, non habet jam jus existendi.

DIFFICULTAS II.

De Generatione Substantiali viventium.

TRIPLEX Generatio viventium ordinariè assignatur. Primò. Lato modo prout importat Generationem viventis, & sic dicantur nasci etiam vermes ex putri, folia ex ramo. Secundo modo in quantum vivens generat vivens simile, & hoc modo sumpta generatio hic explicabitur. Tercio modo, pro generatione, quæ fit per cognitionem, de qua, par. D. 9. n. 219. Generationi viventium, appropriatum nomen est, Nativitas; quam vel activè, vel passivè accipere possumus. Nativitas activè sumpta, supponit pro productione faciente nasci, seu pro exercitio generandi. Jam autem Nativitas passivè spectata, tenet se ex parte geniti, & est generatio passiva, seu id quod, respondet exercitio generandi.

DIcENDUM est. *Generationem pro Nativitate sumptam, bene definiri. Quod sit Origo viventis à vivente principio conjuncto, in similitudinem naturæ.* Sunt verba S. Thomæ 1. p. quæst. 21. art. 2. Coincidunt verba Damasceni lib. 15. cap. 5. ex cuius verbis conficitur hæc descriptio. *Quod sit productio Rei alicujus ex alicujus Substantia in similitudinem naturæ.* Hoc idem innuit Aristoteles, 2. de Anima, cap. 4. Hoc in viventium (inquit) operibus, maxime est naturale; nam quidem quæ perfecta sunt, & non mutila, vel quæ non sponte nascuntur, alterum tale facere, quale ipsum, velut animal, plantam idem plantam. Qui quidem locutus probat, generationem debere esse in similitudinem naturæ; quod verò debeat esse à principio conjuncto, indicat Aristoteles &c. Eth. cap. 12.

EXPLICATUR definitio. Ly Origo accipitur pro Genere. Nam est commune quiddam etiam generationi non viventium. Additur *viventis* ut excludatur Generatio, quæ ignis unus, generat ignem alium. Ly à vivente indicat imprimis, quod debeat vitaliter se movere generans: particula enim *A*, est nota principii productivi. Indicat rursum, quod non sufficiat

ad

ad generationem viventis à vivente, suppeditare solam Materiam, si enim sufficeret sola suppeditatio Materiarum, non deberet dici, quod sit processio viventis à principio vivente, sed potius quod sit processio ex principio vivente. Indicat item, quod generatio vermium in cadavere, non sit Nativitas, quia terra non est principium vivens. Sed eo casu, fit sola suppeditatio Materiarum. Productio item Evæ, quæ facta est ex costa Adami, non fuit generatio, eo quod non nisi Materiam & quidem mortuo modo suppeditant. Ly à principio Coniuncto non indicat solam indistantiam generantis & geniti, quia fieri potest, ut sint distantes quoad substantiam, & solo semine conjungantur; indistantiaque non est característica Nativitatis, cum competat etiam aliis actionibus; sed Ly à principio coniuncto significat genitum participare debere ex substantia generantis, vel per identitatem ut fit in Divinis, vel saltem per decisionem partis substantiæ generantis. Et per hanc particulam sicut & per aliam sequentem, quæ est major declaratio prioris, salvatur, quod incubus, vel succubus, non sit Pater aut Mater geniti; neque enim est aut similis illi, aut participans ex substantia ejusdem, sed potius ex substantia ejus, cujus illud est semen. Gallinæ item non nisi incubantes & excludentes pullos, non sunt Matres, quia nullam partem substantiæ communicant. Angeli non generantur à Deo, quia non producuntur in similitudinem naturæ. Nec putre, est Pater & Mater, vermis.

OBJICIES Lex Oviedo. Ex vi hujus explanationis sequitur, arborem non generare aliam arborem, quia semen unius arboris, non deciditur, vitali modo, sed mortuo. Consequenter, vel debet dici unam arborem non generari ab alia arbore, vel non est necessarium, ut fiat à vivente quâ tali, seu non mortuo modo.

RESPONDET Oviedo ad hanc difficultatem, quod sufficiat semen elaborari vitaliter: *Hæc responsio*

NON SATISFACIT, quia etiam casu, quo, ex adulto acciperet Deus costam, & elaboraret hominem, ita ut produxit Evam, quamvis multæ illic sint partes vitaliter per nutritionem elaboratæ, sola elaboratio vitalis, non fundaret, illic Nativitatem, nec homo productus ex illa costa, dicendus esset Filius ejus, cujus costa est. *Hinc*

RESPONDETUR. Refertur id debere in hoc quod quamvis arbor mortuo modo decidat semen, quia tamen illud semen est virtus & instrumentum agendi, ipsius viventis, fit ut adhuc arbor dicatur, generare aliam arborem.

OBJICIES II. Mulus vere generatur & tamen non est similis in natura. Ergo Nativitas non requirit similitudinem in natura. Tota

difficultas est in reddenda ratione cur Muli generatio, sit vera Nativitas.

RESPONDET I. Aliqui Muli generationem esse veram Nativitatem, quia scilicet similitudo in natura, quamvis genito competat in generationibus ordinariis, non tamen competit in generationibus innaturalibus & inordinatis. Est responsio Conimbri censum. *Sed.*

NON SATISFACIT. Tum quia sequitur ex illa, inordinatam generationem non esse Nativitatem, siquidem illi non competit definitio generationis; idque quo ad principalem sui partem. Tum quia, si potest in inordinata generatione salvatio Nativitatis, sine similitudine in natura, poterit etiam salvari in Nativitate ordinata. Tum quia ex vi hujus responsionis sequitur, non esse bonam prædictam definitionem Nativitatis ut sic, sed debere assignari aliam, quæ sit communis ad generationem ordinatam, & inordinatam.

ABDO. Non explicari per rationem, in quo sita sit, ratio istius inordinatæ generationis, si enim in hoc sensu dicitur inordinata, quia non est similis principio producenti: hoc ipsum est manifeste petere principium, de hoc enim ipso quaeritur. Si autem dicatur esse inordinata, quia non intenditur à natura. Certe id ulteriores explanatione indiget. Naturalis enim generatio Muli non est ex Mulo, nec intenditur ut fiat per speciem Muli, cum instrumentis generationi debitis credantur destituti, quidquid sit de veritate aliquatum Historiarum, quæ referunt quod Muli generent.

RESPONDETUR II. Quod scilicet Mulus etiam sit similis in natura; non quidem simpliciter, sed similitudine tali, qualis, est capax Mulus. *Hæc Responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia sequeretur etiam vermes ex homine genitos, esse veros Filios hominis, non eam participant similitudinem, quam participare possunt. Nec obest, quod ad productionem vermis, homo vitaliter non concurrat, quia etiam si supponeretur vitaliter concurrere, nec dum sequeretur vermem esse Filium hominis, quia illi non competeret Nativitatis definitio, similitudinem in natura ex gens. Tum quia sequeretur ex hac responsione, etiam Spiritum Sanctum esse Filium, nam habet similitudinem perfectissimam, hoc est, identitatem in natura, adeoque similitudinem, quam habere potest, quamvis non habeat similitudinem requisitam ad generationem.

RESPONDETUR I potest, ex Amico I. p. disp. 12. scit, 7. similem Mulum esse, non tantum in ratione generica, equo & asinæ, sed etiam in ratione specifica. Mulus enim, etsi non procedat in perfectam similitudinem naturæ specificæ cum equo & asina, cum non potest procedere in specie duplici, procedit tamen similis utrique per differentiam, quæ multum partici-

pat,

pat, de proprietatibus utriusque ut constat ex extrinseca figura. *Hæc Responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia non determinat Ly aliquomodo simile, quando sufficiat ad fundandam rationem Nativitatis, & denominationis, & quando non sufficiat. Tum quia hæc ratio supponit aliquomodo. Mulum convenire in specie cum equo & asina; quod dici non potest. Nam similitudo in specie externa, est similitudo in specie omnino æquivoca, & quæ non est huius loci. Similitudinem autem in specie, quæ sit species Metaphysica, nullo modo habet, species enim Metaphysicæ acceptæ consistunt in indivisibili & participare ex specifico prædicato, quocunque modo, est participare totam speciem, cumque Mulus ab asino non differat, solo individuo, differet non nisi specie. Tum quia dicam simili modo: Spiritum Sanctum generari, eò quod participet similitudinem, quæ multum habet de ratione Filii, propter similitudinem in natura Divina, quamvis non participet similitudinem eandem adæquatè.

RESPONDENT 4. alii. In Generatione Mulii, per se intendi similitudinem in natura cum generante; sed ex accidenti, nempe quod in se semina agant, impediri similitudinem. *Hæc Responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia casu quo intendat homo generans generare hominem & nascatur monstrum, ita inorganisatum, ut non sit capax infusionis animæ rationalis. Generatio illius monstri passiva, non est Nativitas, de qua hic, nec dicitur talis habere Filium; & tamen ex accidenti continget monstrositas. Ergo & de Mulo deberet dici, quod non sit natus. Tum quia dato, quod aliquod genitum ex Petro, sive ex accidenti, sive per se, non sit animal rationale, nullo modo est homo. Ergo etiam sive per se, sive ex accidenti Mulus non sit similis asinæ, hoc ipso, non comperet ei Nativitas, quia non competit similitudo definitiva Nativitatis. Tum quia ex accidenti ille Mulus non est similis in natura. Ergo ex accidenti non est natus.

RESPONDETUR 5. De Generatione Mulii potest esse questio de re, & de voce. De re est questio, an sit similis in natura: de voce autem, an sit vocandus Filius, equi & asinæ. *Quoad difficultatem de re:*

CERTUM est quod sit similis in natura generica, est enim verè animal, sed hæc similitudo non sufficit ad denominationem Filii. Tum quia vermes geniti ex homine, sunt illi similes in genere proximo, non sunt tamen Filii hominis. Tum quia eodem jure, monstrum ita deorganisatum, ut non possit esse capax animæ rationalis infundendæ, vivens tamen, posset appellari Filius. Tum quia similitudo penes rationes formales spectatur, Genus autem quæ tale, habet rationem Materialis.

CERTUM est deinde quod Mulus, similitudinem naturæ specificæ non habeat, cum equo vel asina. Nam imprimis non habet similitudinem cum utroque specificam, aliàs in duplici specie infusa esset. Non etiam cum una, quia cum quæ illa? ita ut combinatio accidentium sit eadem, quæ aliàs urget eandem esse formam substantialem specie. Parum autem refert, quod sit magis similis species Mulii, speciei equi & asini, quam aliis speciebus, quia hoc non infert similitudinem specificam. Quia magis simile est nonaginta duo, ad centum, quam tria ad centum: & tamen hoc non obstante, verè nonaginta duo, non est centum, similis item est vitrum coloris gemmei gemmis, quam iisdem carbo: & tamen, hoc non obstante, differunt specie gemma & vitrum.

CERTUM denique est, malè competere similitudinem cum suo principio, si nomine similitudinis veniat etiam similitudo oriunda ex decisione substantiæ seminali. Et hæc de re certa sunt, quod scilicet, in re definitio Nativitatis, Mulo non competat, quia non competit ei similitudo specifica, sed solum oriunda ex decisione substantiæ seminali, aut competit illi sola similitudo generica, quæ non est sufficiens ad salvandam generationem viventis, cum formalitate nascentis.

Quoad difficultatem autem de voce arinet. Potest Mulus appellari Filius, cum Aristotele, saltem æquivocè. Voces enim sunt ad placitum, præcipuè, quia in danda denominatione Filii, non attendit usus ad id quod in re est: nam tota definitio Nativitatis, convenit ramo, qui pullulat ex trunco, & tamen ramum, usus communis non appellat, Filium trunci. Quod si potest usus abrogare nomen Filii, ei, cui res tota convenit, poterit usus arrogare denominationem Filii, ei, cui res tota non competit Nativitatis. Adfert pro ratione Oviedo, cur arbor non dicatur Filius arboris alijs. Quia ordinariè non magis est similis arbori, à qua generatur, quam sit similis alteri, à qua non generatur, sed hæc ratio non convincit. Quia poterat usus applicare id nomen Filii, etiam iis, in quibus sensus, majorem similitudinem ad principium generans, non advertit, appellanturque Filii Æthyopum ex Candida nati, appellantur inquam Filii, quantumvis sint dissimiles Patri. Idemque est in alijs dissimilitudinibus. Debet ergo hæc denominatio Filii, merè referri in placitum.

DICES. Ergo nunc conceditur, quod supra ad Responsionem secundam negabatur.

RESPONDETUR. Antea negabatur, quod vermes sint Filii hominis, quod illis nunc non conceditur, quia vermibus non tantum non competit tota ratio Nativitatis, quod est illis commune cum mulo, sed nec usus saltem æquivocè appellat illos Filios, nec Aristoteles ita illos appellavit, appellavit Mulum.

DEEL

DIFFICULTAS III.

Resolvuntur insuper quaedam quesita.

QUÆRES 1. *An Generatio sit distincta ab Al-
teratione.* Negant Thomistæ, affirmant
aliqui. Ratio affirmandi. Quia alteratio,
præcedit inductionem formæ. Ergo præcedit
generationem. Ergo alteratio, non est genera-
tio, quia idem non potest existere, & non exis-
tere, aut præcedere seipsum. Fuit hæc quæ-
stionem tractat Oviedo contr. 2. Punct. 2.

QUÆRES 2. Supposito quod unio sit Mo-
dalis, & quod in entitate sit Spiritualis, an illam
unionem emanet anima, an producat agens?

ASSERO 1. *Posito quod detur unio modalis Spi-
ritualis, non posse illam produci à Parentibus.*

RATIO. Quia sicut non sunt multiplicanda
entia sine necessitate, sic nec modi agendi. Nul-
la autem necessitas asserendi, posse à principio,
in operando dependenti à Materialibus, haberi
vim efficiendi merè spirituales.

ASSERO 2. *Productionem huius unionis, non
posse referri merè in Deum.*

RATIO. Quia etiam Spiritualium, si nihil
obstet, assignandæ sunt causæ secundæ.

ASSERO 3. *Hanc unionem produci ab ipsa ani-
ma unibili.*

RATIO. Quia potest ex se emanare suas spi-
rituales perfectiones. Ergo & unionem. Ex al-
tera parte, nullum aliud principium connatura-
le, producendæ unionis illius assignari potest.

DICES 1. ex Arriaga. *Quamvis unio illa sit
Spiritualis, cum Mater componatur ex anima
Spirituali & corpore, poterit producere unio-
nem Spiritualem.*

RESPONDETUR. Nullum esse fundamen-
tum, tribuendi vim animæ, agendi aliquid, actio-
ne transeuntis; & si ad illam generationem con-
currit anima Matris, mediis accidentibus Ma-
terialibus, fiet effectus Materialis qualis est vi-
sio, quam producit in oculo anima Spiritualis.

DICES 2. Unio Spiritualis nullo modo
potest produci ab anima unienda, quia anima,
non potest aliquid substantiale in corpus opera-
ri, nisi ut actus illius, ut pote actus, non assistens,
sed informans, quomodo ergo potest producere
aliquid substantiale, nisi intelligatur unita.

RESPONDETUR. Anima nihil operari
potest in corpus, nisi tanquam illius actus, vel in
fieri immediato, vel in facto esse. In facto esse,
est causa motuum vitalium, in fieri, est causa illi-
us unionis.

DICES 3. Si anima esset causa unionis; sequi-
tur resurrectionem mortuorum fieri naturaliter.

RESPONDETUR, quod non; quia nullum da-
tur principium, iteratò restaurativum earum-
dem dispositionum, & quæ exigant non novam,
sed veterem restitui formam.

QUÆRES 3. Quis sit terminus formalis in-
trinsecus Generationis. *Est questio de voce.*

ASSERO 1. *Terminus totalis Generationis,
est compositum.*

RATIO. Quia ex una parte, terminus debet
rem finire; composito autem habito, finitur ge-
neratio. Est etiam Terminus totalis generatio-
nis, quod terminat, & est totum in Generatione;
utrumque hoc habet compositum. Terminat
quidem; quia illo posito, cessat actio generandi:
habetque hoc compositum, ut sit totum, quia
nihil plus est in composito, quam illud ipsum.
Ergo compositum, habet rationem termini to-
talis.

ASSERO 2. *Ejusdem Generationis, sub diversis
nominibus acceptæ, diverso respectu, diversi sunt
termini formales inadæquati.*

RATIO est. Quia si sumatur generatio, prout
est inductio formæ, habet pro termino formam,
prout est Materialis, habet pro termino for-
mali Materiam; prout actio unitiva Materiæ &
formæ, habet pro termino formali Materiam &
formam, in circumstantia modalitatis à nobis
admissæ. Et quod dixi de Generatione, idem
applicari potest in aliis Materiis proportionali-
ter, ut advertit Lugo. Nam processiones Divi-
næ sub nomine productionis, habent pro termi-
no personam productam; sub nomine commu-
nicationis, naturam communicatam; sub no-
mine autem Processionis, habent terminum
adæquatum, h. e. essentiam tali personalitate,
terminatam.

ASSERO 3. Quod non semper terminus for-
malis sit forma.

RATIO. Quia actionis conversivæ, terminus
totalis, est Corpus Christi sub speciebus panis, &
formalis terminus est ipsum Corpus Christi, ne-
que tamen Corpus Christi est ipsa forma. Nec
item terminus formalis necessariò debet esse en-
titas, quæ de novo producatur. Ratio. Quia
in æterna Filii Dei Processione, accepta sub no-
mine communicationis, terminus formalis, est
ipsa essentia: & tamen hæc non producitur.
Denique non est necesse ut terminus formalis
actionis, semper sit condistinctus, à termino to-
tali & adæquato; quod admitti debet, etiam in
principiis modalium; in quantum dicunt, possi-
bilem esse aliquam materiam & formam seipsis
unibiles: quo casu, idem erit terminus formalis,
& totalis. Quid autem sit terminus intrinsecus,
dictum in materia de incarnatione; explicando
quomodo respectu unionis Hypostaticæ, habeat
se persona verbi, tanquam terminus intrinsecus.

ADDO. Generationem Divinam, perfectissi-
mè esse generationem, non tantum ex vi prædi-
cati Deitatis, in qua nihil non summum est: sed
etiam ex modo generationis. Imprimis quia in
nulla generatione, totum geniti pender à gene-
rante, vel via communicationis, vel via productio-
nis. Nam quamvis in generationibus materiali-
bus producat formam; non tamen tribuitur tota

† (B)

Materia

Materia genito, sed illam paulatim acquirit. In Generatione autem VERBI, & Essentia tribuitur via communicationis, & Persona Productione. Rursus, in nulla generatione, est tanta conjunctio cum producente, neque tanta similitudo, quia nulla est major connexio & similitudo, quam per identitatem; in Divinis autem, eadem est natura Generantis, & Geniti. Quamvis autem casu quo aliquid generet seipsum secundo, intercessura sit etiam identitas; quia tamen hæc non nisi obedientialis est, & non quoad primum esse, sit, ut adhuc excedat in similitudine, Divina Generatio. Imò rigorosè loquendo, & accipiendo generationem; prout involvit motum vitalem, non potest aliquid seipsum generare secundo, licet producat seipsum secundo, quia ad Generationem est requisita vitalitas; nihil autem habet ab intrinseco vim generandi seipsum.

Q U Æ S T I O II.

De Conversione.

DEFINITUR Conversio. *Quod sit transitus unius rei in aliam.* Quæ definitio, licet ipsum objectum rectè circumscribat, nihilominus quoad Phrasim non est exacta; quia cum conversio pro Genere proximo, dicat vel actionem, aut actionem, debuit alterum poni, sicut in aliis etiam definitionibus, usi venit. Ad quod reflectendo, dici potest, quod *conversio sit actio per quam aliquid, fit, aliud quid.* Accipio pro genere *ly actio* potius quam *Ly transitus*. Quia transitus magis se tenet ex parte transeuntis, quam ex parte ejus, quod facit transire, adeoque non se tenet ex parte agentis, vel actionis, sed potius ex parte passivi. Conversio autem, importat respectum ad agentem, vel summi debet conversio pro specie actionis; quamvis in re, coincidat cum passione, tenente se à parte passivi. Quod autem importet vi vocis conversio potius actionem, usus ipse docet vocis. Dico autem illa actione, fieri *aliud quid*, non verò aliud simpliciter, quia per conversionem, non transitur ad esse simpliciter, sed ad esse secundum quid, adeoque non in aliud, sed in aliud quid, quod est, aliud, cum addito.

DIVIDITUR Conversio in naturalem, & supernaturalem. In Physicam quæ est inter terminos Physicos: & in Moralem, quæ inter terminos Morales. In substantialem & accidentalem; quæ etiam distinguuntur ratione terminorum. Rursus dividitur in conversionem, Materialem, Formalem, Totalem. Conversio Materialis est, quando eadem forma permanente, mutatur subiectum: quod fit in Nutritione hominis, eadem enim anima, informat partes Materiae, de novo nutritione ad genitas, quæ informabat deperditas. Formalis verò est, quando eadem Materia manente, nova forma advenit ut cum ex frigido, fit calidum. Hæc tamen con-

versio Materialis, non est conversio rigorosa, quia terminus *Aquo*, vi illius, simpliciter non definit. Totalis autem conversio est, quando materia & forma, tota convertitur in aliam materiam & formam; & hoc dicitur propriissimè transubstantiatio, nec fieri potest naturaliter.

DISTINGUITUR Generatio à Conversione. Ratio. Quia Generatio quæ talis, non importat necessario, ut sit à termino positivo, sed potest esse inter terminum negativum à quo, ad terminum positivum ad quem. Jam autem conversio non potest esse, nisi inter terminos positivos, & hoc indicat ille terminus, *aliquid*. Rursus conversio si sumatur respectu totius, involvit non solum terminos positivos à quo, & ad quem; sed etiam negativum, qui neget compositum, quod sequitur. Et ita, dum convertitur e.g. Lignum in ignem, præcessit negatio ignis, quomodo enim lignum, diceretur converti in ignem?

Quod attinet ad conditiones Conversionis.

CERTUM est. Quod conversio debeat versari inter duos terminos positivos.

RATIO. Quia id deposcunt ipsi termini definitionis, *Ly aliquid & ly aliud quid*. Rursus si conversio, posset habere terminum à quo negativum, saltem totalis conversio, nullo differet à creatione. Item si terminus. Ad quem in conversione, non esset quid positivum, nihil acquireretur illa conversione, adeoque nec foret conversio, quia nec mutatio in aliud quid. Denique si Terminus à Quo non esset quid positivum, tunc Terminus à Quo non desineret esse in conversione; hoc enim quod propriè, & sine addito desinit esse, debet aliquid esse, ut supra illud esse cadat negatio. Cum ergo in conversione desinat terminus à Quo, debet Terminus à Quo esse aliquid positivum.

CERTUM item est. Quod ad conversionem requiratur, ut maneat aliquid commune sub utroque Terminis.

RATIO. Quia omnis conversio, explicabilis est per has particulas. Id quod erat, v.g. id quod erat lignum, nunc est ignis, quibus particulis, in omni converso debet respondere ali-quod objectum; quomodo enim verè affirmaretur *Ly id quod*, si in converso nihil maneret commune? Præcipuè verò quia non de aliquo antecedenter, sed de ipso formaliter converso, verum est dicere, id quod erat v.g. lignum, est nunc ignis. Deinde si nihil maneret commune, esset simplex desinitio Termini à Quo, & simplex productio Termini ad Quem, adeoque nec conversio. Porro illud commune, quod sub utroque termino remanet, debet esse proprium à Quo termini, hoc ipso enim non esset commune, non enim spectaret ad Terminum à Quo, utpote, tractum non nisi, cum Termino ad Quem; hinc fit, ut alteratis speciebus, & conversis in substantiam chili, non di-